

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1986

Προσωπικόν: Μὲ ἀπόφαση τοῦ κ. Γύπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ἀνανεώθηκε μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1986 ἡ σύμβαση ἐργασίας τῶν πέντε ἐρευνητῶν (Σοφίας Καπετανάκη-Δασκαλοπούλου, Δημητρίου Κυρτάτα, Μαρίας Σταματογιαννοπούλου, Χρήστου Λυριντζῆ καὶ Μαρίας-Γεωργίας Στυλιανούδη) ποὺ εἶχαν προσληφθεῖ στὸ Κέντρον μὲ σύμβαση ἐργασίας ἴδιωτικοῦ δικαίου ἐτησίας διαρκείας. Παραμένει ὅμως κενὴ μία θέση μονίμου συντάκτη. Ἡ κ. Εύα Βαρβάρα Καλπουρτζῆ-Μιχαλοπούλου ἔλαβε ἐτήσια ἐκπαιδευτική ἀδεια, ἀρχομένη ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1986.

Ἐρευνητικὰ προγράμματα: Ἡ ἀνανέωση τῆς σύμβασης ἐργασίας τοῦ ὡς ἀνω ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ ἐπέτρεψε τὴ μελέτη καὶ ἄλλου ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ ἀπὸ τὰ πρωτοδικεῖα, συμβολαιογραφεῖα καὶ δημοτολόγια τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας. Ἐτσι ἡ ἔρευνα γιὰ τὴ δομὴ καὶ δργάνωση τῆς ἑλληνικῆς οἰκογένειας στὴν Β. Πελοπόννησο τὸν 19ο αἰώνα καλύπτει μεγαλύτερη χρονικὴ περίοδο. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἔρευνας αὐτῆς θὰ διθοῦν ὑπὸ μορφὴν μονογραφιῶν ἐντὸς τοῦ 1987.

Ἐπιτόπια ἔρευνα: Μὲ ἀπόφαση τῆς Συγκλήτου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν μετέβησαν γιὰ ἔρευνα σὲ κοινοτικὰ ἀρχεῖα καὶ ἀρχεῖα πρωτοδικείων καὶ συμβολαιογραφείων τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας οἱ Μαρία Σταματογιαννοπούλου, Σοφία Καπετανάκη-Δασκαλοπούλου καὶ Μαρία-Γεωργία Στυλιανούδη.

Ἐκδόσεις τοῦ Κέντρου: Μὲ τὴν ἔγκριση τῆς Συγκλήτου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τὸ Κέντρον δημοσίευσε βιβλίο 100 σελίδων ὑπὸ τὸν τίτλο: *Γιὰ νὰ γεράσουμε δλοι καλύτερα*, τὸ δόποιο στηρίζεται σὲ ὑλικὸ συγκεντρωθὲν ἀπὸ δύο ἔρευνες ποὺ διεξήγαγε τὸ Κέντρον μὲ χρηματοδότηση τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ. Συγγραφέας τοῦ βιβλίου εἶναι ἡ κ. Ἀννα Ἀμηρᾶ, ἐνῶ τὴν ἐπιμέλεια εἶχε ὁ διευθυντὴς τοῦ Κέντρου ὁ ὄποιος ἔγραψε καὶ τὸν πρόλογο. Ἡ Ἐπετηρίδα τοῦ Κέντρου μὲ τὸν τίτλο: *Ἐλληνικὴ Κοινωνία εὑρίσκεται στὸ στάδιο τοῦ «τυπωθήτω»*. Κατὰ τὴ διαβεβαίωση τοῦ τυπογράφου θὰ εἶναι ἔτοιμη ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1987.

Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου. Στὴ Βιβλιοθήκη εἰσῆλθαν 272 τόμοι βιβλίων καὶ περιοδικῶν κυρίως ἔξ ἀγορῶν ἀλλὰ καὶ ἐκ δωρεῶν. Ἀρκετοὶ ξένοι καὶ Ἑλληνες Ἐπιστήμονες τὴ συμβουλεύτηκαν.

“Άλλες Δραστηριότητες τοῦ Κέντρου: ’Οργάνωση ’Επιστημονικῆς Συνάντησης: Τὸ Κέντρον μὲ ἀπόφαση τῆς Συγκλήτου τῆς ’Ακαδημίας Ἀθηνῶν ὁργάνωσε ’Επιστημονικὴ Συνάντηση μὲ θέμα Νέοι καὶ Γέροι: ἡ Τρίτη ’Ηλικία καὶ ἡ Στάση τῶν Νέων ἀπέναντι της. ’Η Συνάντηση πραγματοποιήθηκε τὴν 21η καὶ 22α Νοεμβρίου 1986 στὴν αἰθουσα τοῦ ’Εμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ ’Επιμελητηρίου Ἀθηνῶν. ’Η Συνάντηση ἐνισχύθηκε οἰκονομικῶς καὶ ἀπὸ τὸ ’Τπουργεῖο Πολιτισμοῦ. ’Ο ’Ἐπόπτης τοῦ Κέντρου ’Ακαδημαϊκὸς Γρηγ. Π. Κασιμάτης ἐκήρυξε τὴν ἔναρξη τοῦ Συνεδρίου καὶ ἔκανε μία εἰσαγωγὴ στὸ θέμα, ἐνῶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Κέντρου Γρηγόρης Γκιζέλης μὲ ἀνακοίνωσή του ὅρισε τὸ πλάσιο τῆς ’Επιστημονικῆς Συνάντησης στὴν ὅποια μετεῖχε μὲ ἀνακοινώσεις ὅλο τὸ ἐπιστημονικὸ προσωπικὸ τοῦ Κέντρου, ἥτοι ἡ Μαρία Σταματογιαννοπούλου «’Η ’διαφορά’ ποὺ συγκροτεῖται σὲ ἡλικιακῇ βάση στὶς ἀγροτικὲς προκαπιταλιστικὲς κοινωνίες», Μαρία-Γεωργία Στυλιανούδη «Νεανικὴ Βία καὶ τρίτη ἡλικία», Σοφία Καπετανάκη-Δασκαλοπούλου «Σχέσεις στοργῆς καὶ σχέσεις ἔξουσίας», Χρῆστος Λυριντζῆς «Τρίτη ἡλικία καὶ ἐκλογικὴ συμπεριφορά», Δημήτρης Κυρτάτας «Ζητήματα διάχυσης τῶν ἡθικῶν ἰδεολογιῶν», ’Ηλιάννα ’Αντωνακοπούλου, Εὕα Καλπουρτζῆ «’Ανάλυση σχολικῶν ἐκθέσεων μὲ θέμα τὴν τρίτη ἡλικία».

’Επιπλέον ἔκαναν ἀνακοινώσεις ὁ ἀκαδημαϊκὸς καὶ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου ’Αθηνῶν Νίκος Ματσανιώτης «Εἶναι πραγματικὰ παραστρατημένος ὁ σημερινὸς νέος;», οἱ καθηγητὲς Πανεπιστημίου ’Ιωάννης Ξηροτύρης «Γενιὲς καὶ ἀντιθέσεις», Γεώργιος Καββαδίας «Οἱ νέοι, οἱ ἡλικιωμένοι καὶ ἡ κοινωνικὴ δυναμική», ’Ιωάννα Λαμπίρη-Δημάκη «’Η προβληματικὴ τοῦ ὅρου ’χάσμα γενεῶν’», ’Αναστάσιος Δοντᾶς «’Η παροχὴ Πρόνοιας στοὺς ἡλικιωμένους εἶναι ἡθικὰ παραδεκτή;» καὶ ὁ James Coutrelakos τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Νέας ’Υόρκης σὲ κοινὴ ἀνακοίνωση μετὰ τῆς Δρ. Σοφίας Παρασκευᾶ-Σακκᾶ «Πότε ἀρχίζουν τὰ γηρατείᾳ; Συγκριτικὴ μελέτη μεταξὺ τῶν δύο φύλων στὶς ΗΠΑ καὶ τὴν ’Ελλάδα: ἡ ἀποψη τῶν φοιτητῶν». ’Επίσης μετεῖχαν μὲ ἀνακοινώσεις οἱ κυρίες καὶ κύριοι: ”Εφη Γεωργιάδη «Κράτος καὶ τρίτη ἡλικία», Γαρουφαλιὰ Σερελέα «’Η σημασία τῆς κατὰ ἡλικίαν σύνθεσης τοῦ ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ», Γεώργιος Βακαλόπουλος «Οἰκονομικὲς καὶ κοινωνικὲς ἐπιπτώσεις τῆς πρόωρης συνταξιοδότησης», ’Αφροδίτη Τεπέρογλου «Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση καὶ ἡλικιωμένοι: ἡ περίπτωση τοῦ Δήμου ’Υμηττοῦ», Βιβή Παπαδημητρίου «Προϋποθέσεις γιὰ μιὰ συνύπαρξη γενεῶν», ”Αννα ’Αμηρᾶ «Στάσεις ἀπέναντι στὰ γηρατείᾳ: μιὰ βιβλιογραφικὴ προσέγγιση», ’Ελένη Τζαβάρα «Δὲν ὑπάρχει χρόνος, ἀλλὰ μετρονόμος μὲ τὸ δινομα ἐπιθυμία: ἡ ψυχολογία τοῦ χρόνου καὶ τῶν γενεῶν».

Δραστηριότητες του Προσωπικού του Κέντρου. 'Ο Διευθυντής του Κέντρου ἔλαβε μέρος σὲ Συνέδριο τὸ ὅποιο ὀργάνωσε στὴ Βάρνα μεταξὺ 1-6 Ὁκτωβρίου ἡ Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν τῆς Σόφιας μὲ θέμα Β αλκανικὸς Πολιτιστικὸς Διάλογος. 'Η ἀνακοίνωσή του ἔφερε τὸν τίτλον: «Ἡ τεχνικοεπιστημονικὴ ἔξελιξη καὶ οἱ ἴδιαιτερότητες τῆς παραδοσιακότητας καὶ τῆς νεωτερικότητας στὶς Βαλκανικὲς χώρες». Ἐπίσης ἔκανε ἀνακοίνωση μὲ θέμα «Κοινωνιολογία καὶ Ἐρευνα» στὸ Διήμερο Συζήτησης ποὺ ὀργάνωσε ὁ Ἐλληνικὸς Κοινωνιολογικὸς Σύλλογος 24 καὶ 25 Ὁκτωβρίου στὸ κτίριο Γκίνη τοῦ Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν. Τέλος ἀπὸ τὴν Ἐταιρεία Ἐλλήνων Λογοτεχνῶν δημοσιεύτηκε ἡ ἐργασία τοῦ διευθυντῆ του Κέντρου μὲ τίτλο «Τὰ Προβλήματα τοῦ Ἐλληνικοῦ Βιβλίου» ἡ ὅποια βασίστηκε σὲ σχετικὴ ἔρευνα.

'Η συντάκτρια Εὔα Καλπουρτζῆ ἔλαβε μέρος στὸ Συμπόσιο Κοινωνικῆς Ἀνθρωπολογίας ποὺ ὀργάνωσε στὴ Μυτιλήνη τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Αἰγαίου, (1-5 Σεπτεμβρίου) μὲ ἀνακοίνωση ἡ ὅποια εἶχε τὸν τίτλο: «Ἡ προικοδοσία τῶν Ὑπηρετριῶν: μιὰ πρώτη προσέγγιση». Στὸ ἴδιο Συμπόσιο ἔκανε ἀνακοίνωση καὶ ἡ Σοφία Δασκαλοπούλου-Καπετανάκη μὲ θέμα: «Προίκα, Ἐγκατάσταση, κληρονομία. Διαφοροποιήσεις κατὰ φύλο». 'Η ἴδια μὲ τὴν ἀνακοίνωση «Formes de propriété Communautaire et Organisation Familiale dans le Massif d'Aroania (Ρελοποννήσος, XIX^ο siècle)» ἔλαβε μέρος σὲ Συμπόσιο ποὺ ὀργάνωσε στὴ Βενετία 15-17 Σεπτεμβρίου τὸ Libera Universita Internationale degli Studi Sociali. Τέλος ὁ Δημήτριος Κυρτάτιας ἔδωσε διάλεξη στὴν Ἐταιρεία Μελέτης Νέου Ἐλληνισμοῦ στὶς 21 Ιανουαρίου μὲ θέμα «Προβλήματα τοῦ δουλοκτητικοῦ συστήματος».

'Η Εὔα Καλπουρτζῆ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἔκπαιδευτικῆς της ἄδειας ἐπεξεργάστηκε τὸ θέμα «ἡ προικοδοσία τῶν Ὑπηρετριῶν: μιὰ πρώτη προσέγγιση», τὸ ὅποιο ἀποτέλεσε τὴ βάση τῆς ἀνακοίνωσής της στὸ Συμπόσιο Κοινωνικῆς Ἀνθρωπολογίας ποὺ ἔλαβε χώραν στὴ Μυτιλήνη.

Τέλος ἡ Ἡλιάννα Ἀντωνακοπούλου χρησιμοποίησε τὴν ἔκπαιδευτική της ἄδεια γιὰ ἐπιτόπια ἔρευνα στὴν κοινότητα Νιφορέϊκα τῆς Κάτω Ἀχαΐας μὲ σκοπὸ τὴ μελέτη τῶν συγγενικῶν σχέσεων τριῶν μεγάλων «σογιῶν» καὶ τὴ διαχρονικὴ ἔξελιξη τῶν οἰκιακῶν αὐτῶν διμάδων.

'Ο Διευθυντής
Γρηγόρης Γκιζέλης